POHJANMAAN SYYTTÄJÄNVIRASTO 3.4.2018 Dnro 001/41/18
Vaasan päätoimipaikka

EDUSKUNNAN LAKIVALIOKUNNALLE

Viite: Hallituksen esitys HE 17/2018 vp - Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Syyttäjälaitoksesta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Asia: Asiantuntijalausunto

Lausunnon antaja: Pohjanmaan syyttäjänviraston puolesta johtava kihlakunnansyyttäjä Peter Levlin

Pohjanmaan syyttäjänvirasto esittää viitekohdassa mainitussa asiassa seuraavaa:

Johtavan aluesyyttäjän viran täyttäminen määräajaksi

Lakiesitys lähtee siitä, että johtavan aluesyyttäjän virka täytetään määräajaksi. Lausuntokierroksella työryhmän esitystä on kritisoitu suhteellisen voimakkaasti tältä osin.

Virkamieslaki lähtee siitä, että virat ovat vakituisia, ellei virkamieslain 9 §:n 2 momentissa tarkoitetut edellytykset ovat olemassa. Nyt on syntymässä sellainen tilanne, että ylimmän johdon virat (valtakunnansyyttäjä ja apulaisvaltakunnansyyttäjä) ovat vakituisia ja alemman johdon virat (johtavat aluesyyttäjät ja apulaispäälliköt) ovat määräaikaisia.

Johtavan aluesyyttäjän viran määräaikaisuutta on perusteltu mm. vertailemalla tuomioistuinlaitokseen ja päällikkötuomareiden määräaikaisiin virkasuhteisiin. Verrattuna tuomioistuinlaitokseen tulee kuitenkin ottaa huomioon, että nimittämisjärjestelyt tuomioistuinlaitoksessa ja syyttäjänlaitoksessa ovat erilaiset. Valtakunnansyyttäjä nimittää johtavat aluesyyttäjät, kun tuomioistuinlaitoksessa nimittävä taho on eri kuin oma esimies.

Osoite
Korsholmanpuistikko 43 2.krs
65100 Vaasa

Puhelin
029 5626 800
Telekopio
029 5626 820

Sähköposti
pohjanmaa.sy@oikeus.fi

POHJANMAAN SYYTTÄJÄNVIRASTO 3.4.2018 Dnro 001/41/18
Vaasan päätoimipaikka

Johtava aluesyyttäjä tulee osallistumaan syyttäjälaitoksen johtoryhmään, jossa käsitellään koko syyttäjälaitoksen kannalta kaikkia tärkeimpiä asioita. Mikäli johtavan alussyyttäjän virka on määräaikainen se vähentää ko. henkilön halukkuutta esittää rakentavaa kritiikkiä ylintä johtoa ja nimittävää tahoa kohtaan.

Johdonmukainen ratkaisu olisi, että johtavan aluesyyttäjän virka olisi vakituinen virka.

Syyttäjäalueiden apulaispäälliköiden tehtävänmääräykset

Apulaispäälliköiden asema on nykyisessä syyttäjänlaitoksessa ollut virkamieslain näkökulmasta ongelmallinen, kun se on perustunut tehtävänmääräykseen. Lakiesitys ei esitä muutoksia tältä osin, vaan apulaispäällikön asema perustuisi edelleen valtakunnansyyttäjän antamaan (määräaikaiseen) tehtävänmääräykseen.

Uudessa syyttäjänlaitoksessa apulaispäälliköiden asema korostuu entisestään. Apulaispäällikkö on muille syyttäjille lähiesimies, joka jakaa heille töitä ja valvoo, että työt tehdään, myöntää heille lomia sekä käy alaistensa kanssa kehityskeskusteluja. Tulevassa uudessa organisaatiossa apulaispäällikön työkuva erottuu selkeästi ns. perussyyttäjän työkuvasta, mutta myös johtavan aluesyyttäjän työkuvasta. Organisatorisesti apulaispäällikön työkuva muodostaa selkeästi oman lohkonsa.

Johdonmukainen ratkaisu olisi myös tältä osin, että apulaispäällikön virka olisi vakituinen virka. Virkanimike voisi olla (syyttäjäalueen) apulaispäällikkö.

Virkanimike

Aluesyyttäjän virkanimikettä on kritisoitu siitä, että se on huono ja harhaanjohtava. Syyttäjillä on jo toimivalta koko maassa ja ehdotettu virkanimike viittaa toiseen suuntaan.

Valtionsyyttäjä olisi huomattavasti kuvaavampi virkanimike. Mikäli virkanimikettä ei ole mahdollista muuttaa, voidaan hyvin säilyttää kihlakunnansyyttäjän virkanimike, vaikka kihlakuntajärjestelmä on lakkautettu aikoja sitten. Tällainen ratkaisu olisi linjassa ulosottolaitoksessa tehdyn virkanimikeratkaisun kanssa.

Osoite
Korsholmanpuistikko 43 2.krs
65100 Vaasa

Puhelin
029 5626 800
Telekopio
029 5626 820

Sähköposti
pohjanmaa.sy@oikeus.fi

POHJANMAAN SYYTTÄJÄNVIRASTO 3.4.2018 Dnro 001/41/18
Vaasan päätoimipaikka

Voimaantulo

Laki on ehdotettu tulemaan voimaan 1.11.2018.

Aikataulu vaikuttaa erittäin kiireiseltä, kun otetaan huomioon, että merkittävä suunnittelutyö yhdessä henkilökunnan kanssa odottaa tulevia johtavia aluesyyttäjiä, ennen kuin uudet syyttäjäalueet voivat aloittaa toimintaansa. Riittävän pitkä aika on varattava suunnittelutyölle, jotta alusta asti saadaan aikaiseksi toimivat yksiköt.

Sopiva voimaantuloaika on aikaisintaan 1.4.2019.

Johtava kihlakunnansyyttäjä Peter Levlin

Osoite
Korsholmanpuistikko 43 2.krs
65100 Vaasa

Puhelin
029 5626 800
Telekopio
029 5626 820

Sähköposti
pohjanmaa.sy@oikeus.fi